

Акафіст святителю Спиридону Тримифунтському

Кондак 1

Прославлений від Господа святителю і чудотворче Спиридоне! Нині всечесну твою пам'ять святкуємо, багато бо можеш сприяти нам у Христі, що прославив тебе; зворушено взиваємо до тебе: визволи нас від усяких бід і напастей, щоб подячно співали тобі: Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче.

Ікос 1

Від юності прикрашений усіма чеснотами, ти життям своїм ангелів наслідував, святителю Спиридоне, і воістину став другом Христовим; ми ж, дивлячись на тебе, небесну людину й земного ангела, з благоговінням розчулено взиваємо до тебе: Радуйся, розуму, що споглядаєш тайни Святої Тройці; радуйся, бо збагатився пресвітлим сянням Духа. Радуйся, світильнику ясноблискучий; радуйся, бо розум свій безпристрасністю просвітив. Радуйся, бо з молодості істинну простоту й мовчання полюбив; радуйся, прикрасо доброчесності. Радуйся, любові невичерпний струмене; радуйся, бо гостинність Авраама наслідував. Радуйся, бо всім з любов'ю вхід у свою оселю відкривав; радуйся, убогих заступнику. Радуйся, бо перед тобою благоговіють люди; радуйся, бо ти

— оселя Святого Духа. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 2

Острів Кіпр і всі християнські країни бачили нетлінні моці твої, святителю, від яких витікає багато зцілень, та зраділи; і ми, шануючи тебе як прещедре джерело благодаті, послане нам з висоти, взиваємо до верховного Подателя небесних і земних благ: Аلیلуй.

Ікос 2

Розум Божественний мав ти і був пастирем безсловесних овець, але волею Пастиреначальника Христа вибраний був пастирем і словесних овець. Вірні ж, бачачи, що ти добрий пастир і невсипно про стадо піклуєшся, співали: Радуйся, архієрею Бога Всевишнього, що в хіротонії щедро прийняв Божественну благодать; радуйся, світильнику найясніший, що палає та світить. Радуйся, вірний працівнику в саду Христовому; радуйся, пастирю, що на пасовищі віри та благочестя паству свою виховав. Радуйся, що сяанням добродетелі твоєї світ просвітив; радуйся, що перед престолом Христовим Божественну жертву приносив. Радуйся, ієрарху, розумінням Православ'я прикрашений; радуйся, бо, апостольським ученням сповнений, ти вірних струмками спасительного вчення напував. Радуйся, бо мудрих просвітив ти; радуйся, бо серця простих обновили ти. Радуйся, славо православних і Церкви непорушне утвердження; радуйся, прикрасо отців, славо й похвало ієреїв благоговійних. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 3

Сила Всевишнього зійшла на тебе, святителю Спиридоне, і виявила тебе богомудрим, коли, стиснувши в руці глину, троїчність Лиць усім очевидно прояснив ти; тому немудрі філософи, що зібралися на Соборі, ужахнулися, вірні ж прославили незбагненого Бога, що умудрив тебе на

спасіння, взиваючи Йому: Алилуя.

Ікос 3

Гадаючи, що ти простий і невинний у книжному вченні, всі отці Собору благали тебе, отче Спиридоне, не сперечатися з красномовцем, якого вважали мудрим. Ти ж, святителю, ревністю до Бога розпалений, вірував, що проповідь Христова не у словах людської мудрості, але в явленні духа і сили, тому мудро викрив його, врозумив і на шлях істинний наставив. Усі, побачивши чудо це, взивали: Радуйся, світло православної мудрості; радуйся, бо названих мудрим супротивників посоромив ти. Радуйся, щедre джерело благодаті; радуйся, непохитний стовпе, що твердо утримує вірних. Радуйся, бо затьмарюєш пагубну єресь; радуйся, бо через тебе подолано безумство. Радуйся, бо порох земний у твоїх руках проповідував Святу Тройцю; радуйся, бо з глини ти вивів огонь і воду на ствердження догмату про Святу Тройцю. Радуйся, бо просвітив ти людей, щоб прославляли Слово, воістину єдиносущне Безначальному Отцю; радуйся, бо змієву голову згубної єресі Арія уразив ти. Радуйся, бо тобою знищене зло; радуйся, бо невірного мудреця-суперечника до істинної віри навернув ти. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 4

Життя провадячи в бідності та вбогості, був ти годувальником і помічником для вбогих і бідних. Заради любові до вбогих змія на золото перетворив і віддав нужденному, що твоєї допомоги потребував. Дивуючись цьому чудові, подячно взиваємо до Бога: Алилуя.

Ікос 4

Почули всі й усюди, що святитель Спиридон воістину є оселею Святої Тройці: оселився бо в ньому Бог Отець, Бог Слово і Бог Дух Святий. Тому він словом і справами проповідував утіленого істинного Бога всім

християнам, що взивали: Радуйся, у Божі слова втаємничений; радуйся, бо піклування Боже про спасіння світу пояснив. Радуйся, бо навчив не досліджувати того, що понад розум і мудрість людську; радуйся, бо незбагнену силу Божу, що діє в тобі, явив. Радуйся, бо вустами твоїми Сам Бог провіщав; радуйся, бо всі слухали тебе з насолодою. Радуйся, бо темряву ідолопоклонства ти розігнав; радуйся, бо багатьох до істинної віри привів. Радуйся, бо голови невидимих зміїв уразив; радуйся, бо віру християнську прославив. Радуйся, бо осяваєш усіх, хто шанує тебе; радуйся, поборнику християнської віри і православ'я. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 5

Божественним Духом щедро сповнений був ти, святителю Спиридоне, за добродіє життя своє, був бо лагідним, милостивим і чистим серцем, терпеливим, незлопам'ятним і гостинним. Через це Творець і в чудесах прославив тебе. Ми ж, славлячи Бога, що тебе прославив, співаємо Йому: Алилуя.

Ікос 5

Рівноангельським бачимо Спиридона, великого чудотворця. Якось країна від бездощів'я та посухи вельми постраждала: стався голод і пошесть, і багато людей загинуло. Молитвами ж святителя зійшов на землю дощ, і люди, визволившись з біди, подячно взивали: Радуйся, бо великому пророку Іллі уподібнився ти; радуйся, бо дощ, який спинив голод і недуги, вчасно звів ти. Радуйся, бо молитвами своїми знову небо замкнув; радуйся, бо купця немилосердного позбавленням маєтку покарав. Радуйся, бо їжу голодним щедро дарував; радуйся, бо милосердя Боже до людей наближаєш. Радуйся, бо немочі немічних береш; радуйся, богоблагодатна людям допомоги. Радуйся, бо хворим зцілення подаєш; радуйся, бо тебе бояться демони. Радуйся, джерело незліченних чудес. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 6

Завіса старозавітної скинії закривала у Святому Святих ковчег, манну та скрижалі. А храм твій, святителю Спиридоне, має раку твою як ковчег, святі моці твої як манну, серце твоє як скрижалі Божественної благодаті, на них бачимо написану пісню: Алилуя.

Ікос 6

Колись за примноження беззаконь покарав Господь кипрян неродючістю землі. Тоді прийшов до святого Спиридона знайомий хлібороб просити допомоги, і дав йому святий золото. А як минуло бідкування, вернув те золото хлібороб, і — о чудо — золото виявилося змієм. Прославляючи Бога, дивного у святих Своїх, виголошуємо: Радуйся, бо Мойсея, що чудом перетворив жезл у змія, наслідував ти; радуйся, людяний пастирю, що визволяєш од бід словесних овець свого стада. Радуйся, бо щедро всіх усіма благами збагачуєш; радуйся, бо, як Ілля, бідних годував. Радуйся, бо немилосердних до милосердя навертав; радуйся, найкращий приклад наслідування любові для людей, що у світі живуть. Радуйся, вірних і невірних у бідах утіхо; радуйся, дерево ряснолисте, що місто й країну покриває. Радуйся, славо та похвало керкирян¹; радуйся, бо над водою й сушею, спекою й холодом благодаттю Божою владарюєш. Радуйся, бо закони земні молитвою змінюєш; радуйся, бо майбутнє як теперішнє бачиш. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 7

Оборонцем став ти за всіх перед Господом, святителю Спиридоне. Тому й ми вдаємося до твого заступництва, шукаючи спасіння, всі бо маємо тебе помічником у всіх потребах: під час голоду, смертоносної рани й у всяку годину біди та спокуси. Тим-то вдячно звиваємо Богові: Алилуя.

Ікос 7

Нове і любе Богові чудо бачимо: коли ти, отче, йшов визволити невинно засудженого на смерть, бурхливий потік перетнув тобі шлях. Ти ж іменем Всемогутнього Бога повелів йому спинитися та перейшов із супутниками через річку, як по суші. Слава про це чудо розійшлася повсюди, і всі прославляли Бога, взиваючи до тебе: Радуйся, бо ти по сухому ріку перейшов, як колись Ісус Навин через Йордан; радуйся, бо бистрину річки словом приборкав. Радуйся, що тяжкий шлях обрав, спонуканий милосердям; радуйся, бо наклеп зруйнував і невинного від ув'язнення в темниці й даремної смерті визволив. Радуйся, у боговгодному житті благий помічнику; радуйся, невинно пригноблених захиснику. Радуйся, законів водяної стихії змінителю; радуйся, бо суддю напоумив і від убивства врятував. Радуйся, істинне виправлення душ; радуйся, дивна сило, що потоки утримує. Радуйся, бо насолоджуєш серця людей, що до тебе вдаються; радуйся, людяності Авраамової наслідувачу. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 8

Подорожнім і чужинцем був ти на землі, як інші люди. Але з утроби матері Всезнавець виявив тебе, святителю Спиридоне, великим угодником і чудотворцем: бо виганяєш бісів, думки людей бачиш і всяку недугу й неміч зціляєш. Тому й дивним у святих явився ти. Ми ж, возсилаючи молитву до благодійника всіх Бога, співаємо Йому: Алилуя.

Ікос 8

Увесь світ од великого жаху здригнувся, коли почув, що смерть за словом твоїм вертає з гробів своїх мерців, і виголосив: Радуйся, бо померлу дочку свою до життя призвав, щоб виявила довірений їй скарб; радуйся, бо скорботну вдову, що на збереження золото віддала, утішив. Радуйся, бо померле дитя воскресив; радуйся, бо й матір його, що від радості нагло померла, оживив. Радуйся, бо уподібнився Іллі, який своїми

молитвами сина сарептянки вернув до життя; радуйся, бо Єлисея, що від смерті дитину підняв, наслідував ти. Радуйся, пастирю, бо так само любиш людей; радуйся, бо жінці-блудниці, що сльозами твої ноги омила, гріхи іменем Божим відпустив. Радуйся, бо святу ревність верховного апостола отримав; радуйся, бо нерозкаяна грішниця за словом твоїм у тяжких муках померла. Радуйся, бо плодючість землі своїми молитвами випросив; радуйся, непохитне запевнення людей у воскресінні. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 9

Духа Божественного сяйвом просвітлений був ти, святителю Спиридоне, мав бо духа премудрості, і мудрими словами безумних приборкав, і між отцями віру утвердив; мав духа розуму й уми потьмарені просвітив; духа страху Божого, і повсякчасними богоугодними справами душу очистив. Тому, ставши перед престолом Всевишнього, з ангельським хором співаєш Йому: Алилуя.

Ікос 9

Жезл пастиря словесних овець від Пастиреначальника Господа Ісуса прийнявши, не змінив ти життя свого, святий Спиридоне: безкорисливий, лагідний, що все терпів заради любові, не посоромився піклуватися й про стадо безсловесних овець. Усе це спонукає нас славити Бога і взивати до тебе: Радуйся, бо славу світу цього як марноту зневажив; радуйся, бо велику нагороду отримав на Небесах. Радуйся, бо красу світу цього за ніщо вважав; радуйся, скарбнице небесних благ. Радуйся, святе пасовище кіпріотів; радуйся, бо крадіїв твоїх овець заради тебе Бог невидимими путами зв'язав. Радуйся, бо злодіям батьківське напоумлення подав; радуйся, з милості своєї за безсонну ніч овечку їм подарував. Радуйся, бо непослухом кози, що ніби розум мала, викрив купця, який ціну на неї втаїв; радуйся, бо того, хто гроші твої приховав, до покаяння привів. Радуйся, бо від пристрасті користолюбства своїм

напоумленням його зцілив. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 10

Спасаючи довірені тобі Богом душі пастви, ти, святителю Спиридоне, з волі Божої покликаний був і в інших країнах явити славу свою, а ще більше — славу істинного Бога, щоб усюди славили Боже ім'я, взиваючи: Алилуя.

Ікос 10

Скорий помічник і заступник у всякій нужді та скорботі святий Спиридон за царським повелінням, як і інші пастирі, прийшов у місто Антиохію, де був хворий цар Костянтин. Святитель торкнувся його голови і здоров'я вернув йому. Цьому чудові дивуючись, взиваємо до тебе: Радуйся, бо в сонному видінні ангел явив тебе цареві як цілителя; радуйся, бо ради Божественної любові трудний шлях у старості пройшов. Радуйся, бо цареві вому рабові, який ударив тебе по щоці, за Христовою заповіддю другу підставив; радуйся стоїмпе смирення. Радуйся, бо на слізні благання царя своїми молитвами здоров'я йому дарував; радуйся, бо приниженням своїм раба врозумив ти й немилостивий норов його змінив. Радуйся, бо благочестю та милосерддю царя навчив; радуйся, бо, ненавидячи земні скарби, золото царя не прийняв. Радуйся, ученика бо свого Трифілія від пристрасті до земних благ одвернув і чашею благодаті Божої содіяв; радуйся, бо коли прийшов ти в Александрію, ідоли попадали. Радуйся, бо тобі й біси підкоряються; радуйся, бо від ідолопоклонства багатьох ти відвернув. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 11

Ангельські співи лунали, коли ти возносив у храмі вечірні молитви свої, святителю Спиридоне, хоч ніхто й не служив з тобою. Жителі ж міста,

чуючи дивний спів, увійшли у храм, та нікого не побачивши, з небесними силами заспівали: Алилуя.

Ікос 11

Яскравим сонцем світові та співрозмовником ангелів був ти на землі, святителю Спиридоне. Віддавши ж свій дух у руки Божі, переселився ти в небесні оселі й молишся за світ перед престолом Владики. А ми, що живемо на землі, до тебе взиваємо: Радуйся, бо з тобою ще за життя на землі служили ангели; радуйся, бо псалмоспіви архангелів чув ти. Радуйся, видимий о́бразе нашого преображення; радуйся, бо ради тебе нестачу єлею в церковних лампадах Бог поповнив із надлишком. Радуйся лампадо Божого сяйва; радуйся, чашо благодаті Божої, що, як єлей, щедро сповнює душу твою. Радуйся, невичерпне джерело, що завжди виточує всім потоки благодаті; радуйся, бо тобі дивуються ангели. Радуйся, бо непослух диякона у храмі покарав; радуйся, бо того, хто пишався своїм голосом, і голосу й мови позбавив. Радуйся, бо під час спеки раптом спала з неба роса, священну твою голову прохолодивши; радуйся, бо в цьому знаменні близьку кончину свою передбачив. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 12

Покровом і пристановищем був ти, святителю, за життя свого для всіх вірних, що до тебе приходили. Не залиши нас сиротами й по кончині своїй. Бог, що перемагає закони природи, зберіг святі моці твої нетлінними задля зміцнення православної віри та благочестя й на знак безсмертя. Тим-то, прославляючи Господа, взиваємо: Алилуя.

Ікос 12

Оспівуємо тебе, святителю Божий, бо здивував ти світ чудесами, які витікають од святих твоїх моцей. Усі бо, хто з вірою приходить і цілує їх, отримує все потрібне, що просить. І ми Того, що дав тобі кріпость і

вінчав тебе вінцем нетління, Бога, що діє через тебе, прославляючи, взиваємо тобі: Радуйся, бо під час голоду як мореплавець прийшов і їжу принести повелів; радуйся, бо сліпим, що з вірою припадали до святих твоїх мощей, зір дарував. Радуйся, бо від невиліковної недуги отрока зцілив; радуйся, бо з жінки біса вигнав і здоров'я їй вернув. Радуйся, хоробрий воєводо Керкири; радуйся, бо полчища злочестивих агарян вигнав і кораблі їх у безодні потопив. Радуйся, бо, побачивши тебе в хорі ангелів з мечем у правиці, вороги затремтіли; радуйся, бо воєводі заборонив збудувати храм, щоб звершувати в ньому літургію на прісному хлібі. Радуйся, бо воєводу латинського лютою смертю вразив; радуйся, бо блискавкою зображення його в домі у Венеції спалив. Радуйся, бо відступництво і лжемудрість Заходу посоромив; радуйся, бо єдину православну віру як істинну і спасенну для людей утвердив. Радуйся, Спиридоне, дивовижний чудотворче!

Кондак 13

О предивний святителю Христовий отче Спиридоне! Нинішні наші молитви прийми і визволи нас від усяких бід і напастей, зміцни нашу країну на подолання ворогів наших, даруй нам прощення гріхів і визволи од вічної смерті всіх, хто взиває через тебе до Бога: Алилуя! Цей кондак читається тричі, потім 1-й ікос: Від юності прикрашений... і 1-й кондак: Прославлений від Господа...

Молитви святителю Христовому Спиридону

Молитва перша

О великий, дивовижний святителю Христовий і чудотворче Спиридоне, керкирська похвало, усього світу сонцесяйний світильнику, теплий до Бога молитовнику і всім, хто до тебе вдається і з вірою молиться, скорий заступнику! Ти віру православну на Нікейському Соборі посеред отців чудесно пояснив, ти єдність Святої Тройці дивною силою показав і

єретиків до кінця посоромив. Почуй нас, грішних, що молимося тобі, святителю Христовий, і сильним твоїм заступництвом перед Господом визволи нас від усяких злих обставин: від голоду, повені, вогню і смертоносної рани. Ти бо в тимчасовому своєму житті від усіх цих бід визволяв людей своїх: від нашествия агарян і від голоду країну свою зберіг, царя від невиліковної недуги визволив, і багатьох грішників до покаєння привів, і мертвих преславно воскрешав ти. За святість життя твого ангели невидимо в церкві співали і співслужили тобі. Так прославив тебе, вірного раба Свого, Владика Христос, і всі таємні справи людські дарував тобі розуміти та викривати тих, хто неправедно живе. Багатьом у потребі й нестачі ти старанно помагав, людей убогих під час голоду щедро наситив і багато знамень силою Духа Божого, що діяв у тобі, сотворив. Тож не залиш і нас, святителю Христовий, поминай нас, дітей своїх, біля престолу Вседержителя і вмоли Господа, щоб подав нам прощення багатьох наших гріхів, безбідне й мирне життя дарував і сподобив нас бездоганної та мирної кончини життя і блаженства вічного в майбутньому віці, щоб ми завжди возносили славу й подяку Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва друга

О всеблаженний святителю Спиридоне, великий угоднику Христовий і найславніший чудотворче! Ти перебуваєш на небесах перед престолом Божим з ликами ангелів, поглянь милостивим оком на людей, що тут стоять і просять твоєї могутньої допомоги. Ублагай милосердя Чоловіколюбця Бога, хай не осудить нас за беззаконня наші, але вчинить із нами згідно зі Своєю милістю! Вимоли нам у Христа Бога нашого мирне і спокійне життя, здоров'я душевне й тілесне, землі родючість і в усьому всякий достаток і благоденство, і хай не на зло обернемо блага, даровані нам від щедрого Бога. Але на славу Його та на прославлення твого заступництва! Визволи всіх, хто вдається до Бога з непохитною вірою, від усяких бід душевних і тілесних, від усякої муки й

диявольських підступів! Будь утішителем засмучених, лікарем недужих, помічником у напастях, покровом нагих, заступником удів, захисником сиріт, годувальником дітей, зміцненням старих, провідником подорожніх, керманичем мореплавців. Виблагай для всіх міцної твоєї допомоги в усьому користному, що потребують на спасіння! Щоб твоїми молитвами досягли вічного спокою і разом з тобою прославляли Бога у Тройці Святій славимого, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.